

Chembur Education Society's
Chembur Sarvankash Shikshanshastra Mahavidyalaya,
R. C. Marg, Chembur, Mumbai 400071

SSR Criterion 7: Institutional Values & Best Practices

7.1.3 - Institution waste management practices include

1. Segregation of waste
2. E-waste management
3. Vermi-compost
4. Bio gas plants
5. Sewage Treatment Plant

Principal

Principal

Chembur Sarvankash Shikshanshastra
Mahavidyalaya
R.C. Marg, Chembur, Mumbai - 400 071.

Chembur Education Society's
Chembur Sarvankash Shikshanshastra Mahavidyalaya

Swami Vivekanand Chowk, Chembur, Mumbai - 400 071.
www.cssm.in • Email : principal@cssm.in

Pedagogy of School Subject

अध्यापन पध्दती

Method Lesson No. : 3

अध्यापन पध्दती पाठ क्र.

Date : 21-12-2022

दिनांक

Roll No. : 05 ✓

पट क्रमांक

LESSON PLAN / पाठ टाचण

Name of the Student teacher Maryam Dalvi

विद्यार्थी शिक्षकाचे नाव

Subject

विषय

Internship School Dr. Babasaheb Ambedkar

शाळा

Standard

इयत्ता

Highschool and college.

9th B

Previous Knowledge students have previous knowledge about

विद्यार्थ्यांचे पूर्वज्ञान

E-waste and electronic appliances.

Reference Books / Internet Resources rom info.mayeralloys.com

संदर्भ ग्रंथ / जांतरजाल संसाधने

Teaching Method / Model Lecture-cum discussion method

अध्यापन पध्दती / प्रतिमान

Learning Resources pictures, chalk

अध्ययन संसाधने

Core Elements Inculcation of scientific temper.

गाभा घटक

Values / Life Skills

मूल्ये / जीवन कौशल्ये

Principal

Chembur Sarvankash Shikshanshastra
Mahavidyalaya

R.C. Marg, Chembur, Mumbai - 400 071.

Global Perspective / Sustainable Development Goals : Awareness about

देशिक दृष्टिकोन / शाश्वत विकासाचे ध्येय

electronic waste management.

Subject :

विषय

Topic : E-waste

घटक

management

Chalkboard Summary

फलक सारांश

Std. :

इयत्ता

Date : 21-12-2022

दिनांक

* meaning of e-waste management :-
E-waste management is a process to collect e-waste, recover and cycle material by safe methods, dispose of e-waste by suitable techniques to reduce its adverse impacts on environment.

* Process of Recycling Ewaste :-
① shredding
② segregation.
③ Electronic New Device.

TOPIC - E-Waste management	
1. REMEMBERING	
The Pupil Remembers the Disadvantages / Effects of E-wastes.	
NEW TERMS -	• specification
- shredding	The Pupil Recalls the Effects of E-waste.
- segregation	
- lead, zinc, Nickel etc.	
- chemicals.	
- landfills.	
- toxic	2. UNDERSTANDING
	The Pupil Understands the Process of Recycling E-waste.
TEACHING POINTS -	• specification
* meaning	The pupil Explains the Process of Recycling of E-waste.
* Effects	
* Process.	
	3. APPLYING
	The pupil Applies the knowledge gained about E-waste in familiar situation.
LEARNING EXPERIENCE / अध्ययन अनुभव	
1) Set Induction प्रस्तावना - Teacher asks following questions:	Teacher's Activity
a. what is waste?	students Activity → The things which are not in use.
a. when an electronic device is damaged is of house what can we say it?	→ E-waste.
2) Statement of Aim हेतुकथन	
so, students today we are going to learn about E-waste management.	

SET
INDUCTION

PRESENTATION
EVALUATION

3) Content Development आशय विकसन	Student's Activity : विद्यार्थी कृती
* <u>Meaning :-</u>	
- Teacher explains the meaning of E-waste by lecture-cum-discussion method.	- students listen carefully.
- Teacher shows global statistics Tonnes Amount of E-waste disposed in world Every year.	
* <u>Disadvantage OR Environmental effects of E-waste :-</u>	
- Teacher explains the point disadvantage of E-waste by showing picture how it affect our environment. Teacher uses lecture-cum-discussion method for the other points.	- students listen carefully.
* <u>Process of Recycling E-waste :-</u>	
Teacher explains the process by showing ^{video} how the E-waste is recycled. The complete process of recycling electronic devices.	- students observed carefully.
- Teacher asks following que :-	
a. what are the Disadvantages OR effect of E-waste?	- students answer.
b. what is the Process of Recycling E-waste?	
4) <u>Recapitulation / संकलन</u>	
Teacher does Recapitulation with the help of Developed black board summary.	
5) <u>Home Work / Assignment :</u> गृहपाठ / स्वाध्याय	

Chembur Education Society's
Chembur Sarvankash Shikshanshastra Mahavidyalaya

Swami Vivekanand Chowk, Chembur, Mumbai - 400 071.
www.cssm.in • Email : principal@cssm.in

LESSON PLAN / पाठ टाचण

Method : मराठी
अध्यापन पध्दती

Method Lesson No. : 2

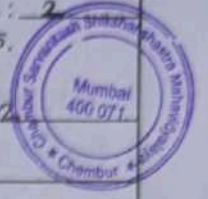
अध्यापन पध्दती पाठ क्र.

Date : 19/11/22

दिनांक

Roll No. : 30

पट क्रमांक

Name of the pupil teacher अनिता रुक्मा पारधी
विद्यार्थी शिक्षकांचे नाव

Subject P.E.C.

विषय

School डि. एस. हायस्कूल (सायन)
शाळा

Standard 8 वी

इयत्ता

Previous Knowledge

विद्यार्थ्यांचे पूर्वज्ञान

विद्यार्थ्यांना ई. कचरा व्यवस्थापनाविषयी माहिती

आले.

Reference Books <https://youtube.be/MEAmos1G4Jg>
संदर्भ ग्रंथ

Teaching Method / Model

अध्यापन पध्दती / प्रतिमान

सर्वा पध्दत, व्याख्यान पध्दत

Teaching Aids :

दृक् श्राव्य साधने

व्हिडिओ, तक्ता, फोटो

Principal

Chembur Sarvankash Shikshanshastra
Mahavidyalaya

R.C. Marg, Chembur, Mumbai - 400 071.

Core Elements

गाभा घटक

भारतीय संविधानात्मक जबाबदाऱ्या, राष्ट्रीय समिती

जोपासण्यासाठी, पर्यावरणाचे संरक्षण

Values

मुल्ये

राष्ट्रीय भक्तात्मता, कामपनिष्ठा, सौजन्यशीलता

Life Skills

जीवन कौशल्ये

समस्या निराकरण, निर्णयक्षमता, चिकित्सक विचार.

Global Perspective

वैश्विक दृष्टिकोन

आजवत विकास छेय - शुद्ध पाणी आणी आरोग्यदायक स्वच्छता

Subject : मराठी

विषय

Topic : ई-कचरा व्यवस्थापन

घटक

Chalkboard Summary

फलक सारांश

Std. : 8 वी.

इयत्ता

Date :

दिनांक

इलेक्ट्रॉनिक उपकरणे

टिन्ही, मोबाईल, उपकरणे

* बळोवश वॉर्मिंगरा
त्रास

* विचारी प्रूषक

पारा, शिसे, क्लोरोफ्लोरोकार्बोन्स, प्लास्टिक

* जागरूकता -

CONTENT ANALYSIS

आशय पृथक्करण

OBJECTIVES WITH SPECIFICATIONS

उद्दिष्टे : विशेषीकरणे

<p>इलेक्ट्रॉनिक उपकरणे - टि. व्ही, मोबाईल, चार्जर, पण जेव्हा हे जुने होत जातान. तेव्हा तेथे उपकरणे ठरतात. आपली उमेद दुखी ठरतात. जी साधने आपल्याला मज्जा देतात. ती साधने जगाला देत आहेत ग्लोबल वॉर्मिंगच्या त्रास. आता पर्यंत जे आपल्याकडे होते तेथे तेथे पसरवतोय दुसरे कडे रोगांचे तांडव म्हणजेच आपली विद्युत उपकरणे जेव्हा निकामी होतात तेव्हा ती पर्यावरणासाठी बनताना ई-कचरा.</p>	<p>ज्ञान - ① विद्यार्थ्याला ई-कचराविषयी ज्ञान आहे. ② ई-कचरा व्यवस्थासाठी कारणे मृत ठरणाऱ्या उपकरणांविषयी ज्ञान आहे. ③ विद्यार्थ्याला उपकरणांचा विविध उपयोग ज्ञान आहे.</p>
<p>विषारी प्रदूषक - या उपकरणांमध्ये असताना पारा, शिसे, क्रोमियम, प्लास्टिक सारखे विषारी प्रदूषक जे मनुष्य आणि पर्यावरणाकरिता धातक आहे. विषारी रसायनांच्या प्रक्रियेदरम्यान विषारी रसायनांच्या संपर्कात येतात. या कचऱ्यामध्ये विशेष म्हणजे असते सीने, बांधी, तांबे सारखे मुख्यवान पदार्थ देखील असतात.</p>	<p>आकलन - ① विद्यार्थ्याला ई-कचरामध्ये घेणाऱ्या उपकरणांविषयी आकलन आहे. ② ई-कचरा मानवी व पर्यावरणीय जीवनास धातक पदार्थ आहे. याचे आकलन आहे. ③ विद्यार्थ्याला ई-कचरा व्यवस्थापनाच्या बाबत विषयी आकलन आहे.</p>
<p>जागरूकता - उपकरणांसाठी कारखाने उभे केले. ई-कचरा व्यवस्थापनासाठी एक मिशन उभे केले पाहिजे. ऑनलाईन चालवले पाहिजे. याच कचऱ्याला आपण अल्पवार पुनः वापर आणि पुनः बांधणी करू शकतो.</p>	<p>उपयोजन ① विद्यार्थ्याला ई-कचरा व्यवस्थापनाचा आपल्या टाळण्यासाठी त्याचा उपयोग आपल्या दैनंदिन जीवनात करतो. ② उपकरणांच्या वापर कमी करतो.</p>
<p>Set Induction प्रस्तावना शिक्षिका विद्यार्थ्यांना विविध उपकरणांच्या दाखवते. व्हिडिओच्या माध्यमाद्वारे दाखवते.</p>	
<p>Statement of Aim हेतुकथन ई-कचरा व्यवस्थापन अभ्यास गार आहेत.</p>	

Learning Experiences / अध्ययन अनुभव

Teacher's Activity : शिक्षक कृती	Student's Activity : विद्यार्थी कृती
* शिक्षिका ई-कन्याविषयी विद्यार्थ्यांना माहिती सांगते, व्हिडिओच्या माध्यमाद्वारे सांगताना,	विद्यार्थी दाखवा करतात, व व्हिडिओ पाहतात.
* शिक्षिका विद्यार्थ्यांना विविध प्रश्न विचारून विचारते.	विद्यार्थी उत्तरे देतात.
* हे प्रश्न बहुपर्यायी प्रश्न आहेत.	
शिक्षिका विद्यार्थ्यांना खालील प्रश्नांच्या सहाय्याने प्रश्न विचारते -	
① वरील यंत्रात दाखवलेले उपकरणे कशाच्या संदर्भात आहेत.	
② उपकरणे जेव्हा निकामी होतात, तेव्हा ती पर्याय वरणासाठी बनतात	
③ उपकरणांमध्ये मसणाच्या पाग, विसे, क्रोमियम, प्लास्टिक इ. असतात.	विद्यार्थी उत्तरे देतात.
④ वेस्ट मध्ये असतात.	
⑤ च्या संदर्भात एक मिशन उभे केले पाहिजे.	
⑥ ई-कन्याच्या संदर्भात नी मोठे पाऊल उचलले आहे.	
⑦ भारतात सुमारे विद्युत कर्मचारी कार्यरत आहेत.	

Set Induction

- प्रस्तावना मूल्यमापन :- ① इलेक्ट्रॉनिक उपकरणे कोणकोणती आहेत?
- ② ई-कन्या व्यवस्थापनासाठी कोणती जागरूकता बाळगावी?

Statement of Aim

हेतुकथन ई-कन्या व्यवस्थापनविषयी माहिती मिळवा.

Chembur Education Society's
Chembur Sarvankash Shikshanshastra Mahavidyalaya

Swami Vivekanand Chowk, Chembur, Mumbai - 400 071.
www.cesm.in • Email : principal@cesm.in

Method : अध्यापन पध्दती
Method Lesson No. : 03
अध्यापन पध्दती पाठ क्र.
Date : 05-01-2023
दिनांक
Roll No. : 15
पट क्रमांक

LESSON PLAN / पाठ टाचण

Name of the pupil teacher Gouri Jadhav Subject _____
शिक्षार्थी शिक्षकांचे नाव
School Sadhna Vidyalay Sion Standard 5th AB
शाळा इयत्ता

Previous Knowledge Students know about waste
शिक्षार्थ्यांचे पूर्वज्ञान

Reference Books Youtube - E-waste management
संदर्भ ग्रंथ

Teaching Method / Model Analysis method, Lecutre-cum-demonstration method
अध्यापन पध्दती / प्रतिमान

Teaching Aids : video - E-waste management
दृक् श्राव्य साधने

Core Elements Protection of the Environment
गाभा घटक

Values Scientific Temper
मुल्ये

Life Skills _____
जीवन कौशल्ये

Global Perspective _____
वैश्विक दृष्टिकोन

[Signature]
Principal
Chembur Sarvankash Shikshanshastra
Mahavidyalaya
R.C. Marg, Chembur, Mumbai - 400 071

Subject : _____
विषय
Topic : E-waste management
घटक

Chalkboard Summary
फलक सारांश

Std. : 7th B
इयत्ता
Date : 05-01-2023
दिनांक

E-waste
Electronic waste
* E-waste pollution is affect
1) Society
2) Environment

Technical Part of our live
1) Television 2) Computer, 3)
3) cell phone
E-waste made → Polyvino chloride
2) lead 3) Chromium
4) Beryllium 5) cadmium
6) Mercury

CONTENT ANALYSIS आशय पृथक्करण	OBJECTIVES WITH SPECIFICATIONS उद्दिष्टे : विशेषीकरणे
	Knowledge.
E-waste - Electronic waste	<ul style="list-style-type: none"> • student recall full form of E-waste
many of us not be aware of the potential danger caused by E-waste.	<ul style="list-style-type: none"> • student recall potential of E-waste is danger. • student recall we lives in technically flooded era.
Find out way to overcome to	<ul style="list-style-type: none"> • student recall E-waste examples
• We lives in in Flooded technical era.	<ul style="list-style-type: none"> • student recall toxic substances of E-waste
• E.g. - T.V, Laptop, computer etc	<ul style="list-style-type: none"> • student recall few step to stop E-waste.
But when these devices stop serving their purpose we through it as E-waste.	Understanding - student explain
<ul style="list-style-type: none"> • These devices are made of toxic substances like Lead, cadmium, mercury, Beryllium 	<ul style="list-style-type: none"> Full form of E-waste • student explain potential of E-waste is danger.
<ul style="list-style-type: none"> • These chemical enter the air, water and soil. eventually harming w. 	<ul style="list-style-type: none"> • Student explain we lives technically flooded era. • Student explain examples of E-waste
<ul style="list-style-type: none"> • To stop it by following a few small steps 	
1) E-waste do not throw away	Application - student apply
2) Proper disposal of E-waste	about how to reuse E-waste
<ul style="list-style-type: none"> • We every year worldwide 	Skill - student learn
we generate 40 million tone of E waste	about how to handle
<ul style="list-style-type: none"> • that mean 800 laptop per sec 	E-waste.
only 1% of e-waste is disposable	
Set Induction	
प्रस्तावना	1) Explain type of water
	2) Explain technical devices that you using in daily life.
	3) How can they affected on environment?
Statement of Aim	So, today we learnt about 'E-waste
हेतुकथन	management.'

Learning Experiences / अध्ययन अनुभव

Teacher's Activity : शिक्षक कृती	Student's Activity : विद्यार्थी कृती
Q. What is the Full Form of E-waste?	} Student explain & understand
Q. What is the E-waste management?	
Q. Explain ^{technical} device name that you using daily	
Q. How the techniq technical devices can be disposal	
Q. Give the chemical name of E-waste	student explain name.
Q. Where is the affect of E-waste?	student explain
Q. Does E-waste cause for water pollution?	student explain
Q. Explain how it cause for soil pollution.	student explain
Q. Which are the disease we faces for E-waste?	student give the name
Q. What should you do avoid E-waste?	student understand and explain
Set Induction प्रस्तावना	1) What is the full form of E-waste? 2) What should we carefully handl do for avoid E-waste? 3) How affect the E-waste on environment?
Statement of Aim हेतुकथन	Give the toxic chemical name fr which made by E-waste.